

LOTTALEHTI

POSTIA LOTTA SVÄRD SÄÄTIÖSTÄ

3/2024

*Tulossa:
Lottamuseon
uusi erikoisnäyttely*

Tuntematon lotta

Lotta Svärd
Säätiö juhlii
80-vuotispäiväänsä

Lottamuseon
kokoelmia
Finna.fi-palvelussa

Lotta Svärd
Säätiö muuttaa
Helsingistä Tuusulaan

Lotta Svärd Säätiön syntymäpäivä on kaikkien lottien juhlapäivä

Kannen kuva on yksi
Lottamuseon uudesta
Tuntematon lotta
-näyttelystä.

Lotta Svärd Säätiö juhlii 80-vuotispäiväänsä 24. lokakuuta. Viikot syksyllä 1944 olivat dramaattisia, mutta älykkäät ja rohkeat naiset lottajärjestön johdossa järjestivät asiat niin, että lottien huoltotyö saattoi jatkua.

Ja upeasti se onkin jatkunut koko 80 vuoden matkan. Olemme kulkeneet lottien elämänpolun rinnalla ja toimintamme on muuttunut heidän elämänsä mukana. Alkuvaiheessa säätiö tarjosi lotille työtä, asuntoja ja kouluttautumismahdollisuuksia. Lottien ikääntyessä 2000-luvulla olemme kuntouttaneet ja avustaneet lottia ja pikkulottia yli 60 miljoonalla eurolla.

Juhlapäivän kynnyksellä palaamme sinne, mistä kaikki sai alkunsa. Säätiön pääkonttori muuttaa lokakuussa Tuusulaan paikalle, jossa Lotta Svärd -järjestö koulutti lottia ja Suomen Naisten Huoltosäätiö aloitti toimintansa. Katsomme mennyttä kunnioittaen kohti tulevaisuutta.

Kiitoksin ja lämpimin terveisin,

ANNE NURMINEN

Toiminnanjohtaja
Lotta Svärd Säätiö

LOTTALEHTI 3/2024

**LOTTA
SVÄRD
SÄÄTIÖ**

PÄÄTOIMITTAJA:
Anne Nurminen

TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ:
Susan Mykrä

ULKOASU:
Soile Lemettinen, AD, Riorio

PAINOPIKKA: PunaMusta

JAKELU: Kenttäpostia-lehden
liitteenä ja digiversio
www.lottasaatio.fi

**PALAUTETTA LEHDESTÄ
TAI JUTTUVINKKEJÄ:**
viestinta@lottasaatio.fi

LOTTA SVÄRD SÄÄTIÖN OSOITE:
Mannerheimintie 93, 00270 Helsinki

SÄHKÖPOSTI: info@lottasaatio.fi

PUHELIN: (09) 4770 2881

PALVELUAJAT:
ma–TO klo 9.00–15.00

Lotta Svärd -järjestön kohtalon päivinä syntyi säätiö,

joka jatkaa lottien työtä ja perinnön siirtämistä sekä juhlii elinvoimaisena 80-vuotispäiväänsä

TEKSTI: SUSAN MYKRÄ | KUVAT: LOTTAMUSEON KOKOELMAT

22. SYYSKUUTA vuonna 1944 kokoontui Lotta Svärd -järjestön keskusjohtokunta, huolestuneen puheenjohtajansa **Fanni Luukkosen** johdolla, ylimääräiseen kokoukseen. Kokouksessa oli määrä aloittaa varautuminen lottajärjestön mahdolliseen lakkauttamiseen.

Pelko lakkautuksesta oli aiheellinen, sillä Suomi oli allekirjoittanut kolme päivää aikaisemmin välirauhansopimuksen Neuvostoliiton kanssa. Sopimuksen 21. artikla rajoitti suomalaisten yhdistymis- ja sananvapautta poikkeuksellisella tavalla, ja velvoitti Suomea hajottamaan kaikki sen alueella toimivat "hitleriläismieliset" poliittiset, sotilaalliset ja sotilaallisuontoiset järjestöt. Sellaiseksi saatettiin tiiviissä yhteistyös-

Lotta Svärd -järjestön keskusjohtokunnan puheenjohtaja Fanni Luukkonen työhuoneessaan (Pietinen, 1936).

sä suojeluskunnan kanssa toimiva lottajärjestö nähdä.

Heti syyskuun lopussa lakkautettiin 420 yhdistystä. Marraskuun 6. päivänä allekirjoitettiin päätös suojeluskuntien ja 23. päivä lottajärjestön lakkauttamisesta.

Vanhan loppu oli uuden alku

Lotat olivat vähän ennen järjestönsä lakkauttamista perustaneet Suomen Naisten Huoltosäätiön ja onnistuneet siirtämään valtaosan omaisuudestaan turvaan valtion takavarikolta. Lottajärjestön huoltotyö saattoi siis jatkua järjestön lakkautuksen jälkeenkin.

Nyt 80 vuotta myöhemmin säätiö kantaa jälleen Lotta Svärd -nimeä ja jatkaa lottien viitoittamalla tiellä. Toiminnan keskiössä on lottajärjestössä palvelleiden lottien ja pikkulottien kuntouttaminen ja avustaminen.

Jatkossa Lotta Svärd Säätiön toiminnan painopiste siirtyy - lottien toiveiden mukaisesti - naisten kouluttamiseen erilaisten kriisitilanteiden varalle, avustustoimintaan sekä lottaperinteen vaalimiseen. ●

Säätiön tehtävänä on siirtää lottien perintö nuoremmille sukupolville. Kuvassa Helsingin yliopiston opiskelijoita, jotka kirjoittivat pienoiselämänskertoja lotista.

TEKSTILÄHTEET: Maritta Pohls ja Annika Latva-Äijö, *Lotta Svärd - Käytännön isänmaallisuutta*. Keuruu 2009.

**Lottamuseon
kokoelmiin voi nyt
tutustua myös Finna.fi-
hakupalvelussa**

**KANSALLISKIRJASTON YLLÄ-
PITÄMÄ** Finna-palvelu on koti
Suomen miljoonille kulttuuri- ja
tiedeaineistoille. Nyt sieltä löytyy
myös Lottamuseon kokoelmien
valokuvia ja esineitä.

Tällä hetkellä Finna.fi-hakupal-
velusta löytyy useita satoja Lotta-
museon kokoelmien valokuvia ja
esineitä. Työ Finnan parissa jat-
kuu aktiivisesti ja uusia aineisto-
ja Lottamuseon kokoelmista päi-
vitetään Finnaan viikoittain. Tu-
tustu osoitteessa **Finna.fi**. ●

Lotta Svärd Säätiön pääkonttori muuttaa Helsingistä Tuusulaan

RANTATIEN VARRELLA sijait-
sevan Syvärannan tontin sata-
vuotias hirsitalo saa uuden teh-
tävän säätiön ”päämajana”, kun
säätiön hallinto muuttaa Helsin-
gistä Tuusulaan.

Tuusulan Rantatiellä sijaitse-
vassa Lottamuseossa työskente-
lee jo nyt valtaosa Lotta Svärd
Säätiön reilusta parista kymme-
nestä työntekijästä. Syksyn aika-

na saadaan loputkin työntekijät
samalle tontille, kun hallinnon
henkilöstö muuttaa Helsingistä
Tuusulaan.

”Säätiön toimintojen uudistu-
misen myötä halusimme saada
koko henkilöstömme työskente-
lemään yhdessä samaan toimi-
pisteeseen”, kertoo Lotta Svärd
Säätiön toiminnanjohtaja **Anne
Nurminen**. ●

*Lottamuseon vieressä sijaitseva ”Valkoinen talo” on otettu käyttöön
1900-luvun alussa. Rakennus on toiminut vuosien aikana mm. puutarhu-
rin talona.*

Tervetuloa juhlimaan 80-vuotiaasta

– synttäreiden kunniaksi vapaa pääsy Lottamuseoon

LOTTA SVÄRD SÄÄTIÖN 80-vuotissynt-
tymäpäivää juhlintaan Lottamuseossa 25.–
27.10.2024. Tarjolla on synttäriyllätyksiä sekä
vapaa pääsy näyttelyihin. Museossa avautuu
tuolloin uusi *Tuntematon lotta* -erikoisnäyt-
tely. Viikonlopun aikataulut ja ohjelmatiedot
löytyvät osoitteesta **Lottasvard.fi**.